

แผนการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง จังหวะ ทำนองและประโยคเพลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จังหวะ ทำนองและประโยคเพลง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

ผู้สอน ปัญญา ทองแคล้ว รหัสนักศึกษา 554104212 หมู่เรียน 55/35

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทเพลงแต่ละบทเพลงจะประกอบด้วยจังหวะ ทำนอง ประโยคเพลง ซึ่งทำให้บทเพลงมีความสมบูรณ์ และไพเราะน่าฟังและทำให้ผู้ฟังซาบซึ้งและเข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้น

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.1 บอกประโยคเพลงอย่างง่าย

ศ 2.1 ม.1 ระบุการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงง่ายๆ ของทำนอง รู้จังหวะและความเร็วของจังหวะในเพลงที่ฟังได้

3. สาระการเรียนรู้

1. จังหวะเพลง

2. ทำนองเพลง

3. ประโยคเพลง

4. สรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก

ความคิดต่อคนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน 3. มีวินัย 4. ซื่อสัตย์สุจริต

6. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเปิดเพลงที่มีจังหวะเร็วและจังหวะช้าให้นักเรียนฟังแบบละ 1 เพลง แล้วร่วมกันสนทนา
2. ครูนำบัตรคำจังหวะมาติดไว้บนกระดาน แล้วให้นักเรียนร่วมสนทนา พร้อมทั้งอธิบายเกี่ยวกับจังหวะ จากนั้นครูนำแผนภูมิการเปรียบเทียบอัตราของเพลง ไทยเดิม แล้วอ่านให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งสาธิตการปรบมือ และให้นักเรียนปฏิบัติตามจนถูกต้อง
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปรบมือตามอัตราจังหวะของเพลง ไทยเดิมแล้วมานำเสนอผลของการปฏิบัติ
4. ให้นักเรียนฟังเพลง โกลัร่ง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับจังหวะเพลง
5. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับทำนองเพลง และครูอธิบายเกี่ยวกับทำนองเพลง ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม
6. ครูสาธิตการออกเสียงตามรูปแบบการเคลื่อนที่ขึ้น-ลงของทำนองทั้ง 3 รูป จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละเท่าๆกัน เพื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ครูสาธิต แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
7. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเพลง โกลัร่ง จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับทำนองเพลง
8. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคเพลงและอธิบายเกี่ยวกับประโยคเพลง
9. ครูนำแผนเพลงวิหคเหินลมที่ไม่มีแบ่งประโยคเพลง จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเล่นเกมแบ่งประโยคหรรษา และครูนำนักเรียนทั้งหมดร้องเพลงวิหคเหินลมตามการแบ่งประโยคที่ถูกต้องพร้อมแสดงท่าทางประกอบ

10. ร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับประโยคเพลง

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1.

---0	---+	---0	---+
---นั่ง	---นับ	---นั่ง	---นับ

เพลงนี้มีจังหวะเป็นอย่างไร

ก. จังหวะเร็ว

ข. จังหวะหน้าทับ

ค. จังหวะช้า

ง. จังหวะกลาง

2. จังหวะในข้อใดเป็นจังหวะเร็ว

ก.

--นับ	--นั่ง
-------	--------

ข.

| --ฉิ่ง- | --ฉับ- |

ค.

| ---ฉิ่ง | ---ฉับ |

ง.

| -ฉิ่ง-ฉับ | -ฉิ่ง-ฉับ |

3. ผู้แต่งเพลงวิหคเหินลมเปรียบตัวเองเป็นอะไร

ก. ท้องฟ้า

ข. สายลม

ค. ดวงดาว

ง. นก

4. เพลงไกลี่รุ่งมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใด

ก. ความงามของธรรมชาติตอนเช้า

ข. ความเศร้าโศก เสียใจของมนุษย์

ค. ความสุขที่ได้เห็นพระอาทิตย์

ง. ความสนุกสนาน รื่นเริงยามคืน

อ่านเนื้อเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5- 6

“ไอ้ละหนอดวงเดือนเอย พี่มาเว้ารักเจ้าสาวคำดวง ไอ้ว่าดึกแล้วหนอพี่ขอลาถ่วง
อกพี่เป็นห่วงรักเจ้าดวงเดือนเอย”

5. จากเนื้อเพลงที่กำหนดให้มีประโยคเพลงกี่ประโยค

ก. 6 ประโยค

ข. 5 ประโยค

ค. 4 ประโยค

ง. 3 ประโยค

6. ข้อใดเป็นประโยคเพลง 1 ประโยค

ก. โอ้วาดึกแล้วหนอพี่ขอลาล่วง ออกพี่เป็นห่วง

ข. พี่มาเว้ารักเจ้าสาวคำดวง

ค. ดวงเดือนเอย

ง. โอ้อะหนอ

7. โน้ตแบบข้ามเสียงให้ความรู้สึกแบบใด

ก. เบื่อหน่าย

ข. สนุกสนาน

ค. โศกเศร้า

ง. อ่อนหวาน

8. ประโยคเพลงประกอบด้วยอะไรบ้าง

ก. วรรคตอนหลายๆ วรรครวมกัน

ข. สระและวลี 1 วลี

ค. จังหวะและทำนอง

ง. พยางค์ 1 พยางค์

9. ข้อใดเป็นการไล่เสียงโน้ตจากเสียงต่ำไปเสียงสูง

ก. ค ค ม ฟ

ข. ค ร ม ฟ

ค. ร ม ค ฟ

ง. ฟ ฟ ม ร

10. ข้อใดเป็นการไล่เสียงโน้ตจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ

ก. ฟ ม ร ค

ข. ค ม ฟ ร

ค. ค ฟ ร ม

ง. ฟ ฟ ร ม

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

อ่านเนื้อเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

“ไอ้ละหนอดวงเดือนเอย พี่มาเว้ารักเจ้าสาวคำดวง ไอ้ว่าดึกแล้วหนอพี่ขอลาล่วง
อกพี่เป็นห่วงรักเจ้าดวงเดือนเอย”

1. จากเนื้อเพลงที่กำหนดให้ มีประโยคเพลงกี่ประโยค

ก. 6 ประโยค

ข. 5 ประโยค

ค. 4 ประโยค

ง. 3 ประโยค

2. ข้อใดเป็นประโยคเพลง 1 ประโยค

ก. ไอ้ว่าดึกแล้วหนอพี่ขอลาล่วง อกพี่เป็นห่วง

ข. พี่มาเว้ารักเจ้าสาวคำดวง

ค. ดวงเดือนเอย

ง. ไอ้ละหนอ

3. ประโยคเพลงประกอบด้วยอะไรบ้าง

ก. วรรคตอนหลายๆ วรรครวมกัน

ข. สระและวลี 1 วลี

ค. จังหวะและทำนอง

ง. พยางค์ 1 พยางค์

4. โน้ตแบบข้ามเสียงให้ความรู้สึกแบบใด

ก. เบื่อหน่าย

ข. สนุกสนาน

ค. โศกเศร้า

ง. อ่อนหวาน

5. ข้อใดเป็นโน้ตเรียงเสียง

ก. คร ม ฟ

ข. ค ล ท ซ

ค. ซ ล ฟ ร

ง. ท ม ฟ ร

6.

---0	---+	---0	---+
---นั่ง	---นับ	---นั่ง	---นับ

เพลงนี้มีจังหวะเป็นอย่างไร

ก. จังหวะเร็ว

ข. จังหวะหน้าทับ

ค. จังหวะช้า

ง. จังหวะกลาง

7. เพลงใกล้รุ่งมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใด

ก. ความงามของธรรมชาติตอนเช้า

ข. ความเศร้าโศก เสียใจของมนุษย์

ค. ความสุขที่ได้เห็นพระอาทิตย์

ง. ความสนุกสนาน รื่นเริงยามดูนก

8. ผู้แต่งเพลงวิหคเหินลมเปรียบตัวเองเป็นอะไร

ก. ท้องฟ้า

ข. สายลม

ค. ดวงดาว

ง. นก

9. ข้อใดเป็นการไล่เสียงโน้ตจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ

ก. ม ม ร ค

ข. ค ม ฟ ร

ค. ค ฟ ร ม

ง. ฟ ม ร ค

10. ข้อใดเป็นการไล่เสียงโน้ตจากเสียงต่ำไปเสียงสูง

ก. ค ค ม ฟ

ข. ค ร ม ฟ

ค. ร ม ค ฟ

ง. ฟ ฟ ม ร

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน (Per-Test)

1. ค	2. ง	3. ง	4. ก	5. ค
6. ข	7. ข	8. ค	9. ข	10.ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

1. ค	2. ข	3. ค	4. ข	5. ก
6. ค	7. ก	8. ง	9. ง	10. ข

7. การประเมินผล

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (10 คะแนน)	3 (9 คะแนน)	2 (8-7 คะแนน)	1 (6-5 คะแนน)
ระบุและวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลง	ระบุและวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงได้ สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดและแตกต่างจากที่ครูยกตัวอย่าง มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตัวเองและผู้อื่น	ระบุและวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดและแตกต่างจากที่ครูยกตัวอย่าง แต่เชื่อมโยงให้เห็นเฉพาะตนเอง	ระบุและวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดตามที่ครูยกตัวอย่าง แต่มีการตัดแปลงให้แตกต่าง	ระบุและวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดตามที่ครูยกตัวอย่าง

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แผนภูมิการเปรียบเทียบอัตราจังหวะของเพลงไทยเดิม
4. บัตรคำ
5. แถบบันทึกเสียงเพลงโกสัษฐัง
6. แถบประโยค
7. แผนภูมิเพลงวิหคเหินลม และเพลงโกสัษฐัง
8. ใบงานที่ 3
9. เกมแบ่งประโยคหรรษา

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การเปรียบเทียบจังหวะ และทำนอง ประโยคเพลง				
2	การอธิบายบทบาทความสัมพันธ์ของดนตรีต่อสังคม				
3	การอธิบายองค์ประกอบและประโยคเพลง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน ระดับคุณภาพ

11-12 ดีมาก

9-10 ดี

6-8 พอใช้

ต่ำกว่า 6 ปรับปรุง

อ้างอิงจาก <https://docs.google.com/folderview?id=0B1tElvIQvCW3N1RTYUxpRGczRkU>

